

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIV. — Izdan in razposlan dne 26. junija 1883.

112.

Dodatni dogovor med avstro-ogersko monarhijo in Italijo od 6. decembra 1882 k pogodbi o izročevanju hudodelnikov od 27. februarja 1869 (Drž. zak. št. 100),

o provažanji oseb, katere tretja država skozi državno ozemlje ali pa na ladjah ene stranke pogodnice izroča drugi stranki.

(Sklenjen na Dunaji dne 6. decembra 1882, po Njegovem c. in kr. apostolskem Veličanstvu potrjen dne 22. maja 1883, v obojestranskih pritrilih izmenjen dne 28. maja 1883.)

**Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;**

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiaro Nostro ac illo Majestatis Suae Regis Italiae conventio additionalis ad illam de reciproca maleficorum extraditione inita et signata est, tenoris sequentis:

Izvornik.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche Roi de Bohême etc. etc., Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majesté le Roi d'Italie, désirant régler d'un commun accord les conditions de la remise par voie de transit à travers le territoire de l'une des Parties contractantes, ou sur ses bâtiments, des individus livrés a l'autre partie par un troisième état, ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Sieur Gustave Comte del Kálnoky de Körös-Patak, Chevalier de l'Ordre Impérial de Léopold; Conseiller intime autuel et Chambellan; Son Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères, Major-Général dans Ses Armées etc. et

Sa Majesté le Roi d'Italie:

Le Sieur Charles Comte de Robilant, Grand-Croix de l'ordre des Saints Maurice et Lazare et de la Couronne d'Italie; Grand-Croix des Ordres de Saint-Etienne, de Léopold et de François Joseph, Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire etc.

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

L'extradition par voie de transit sur les territoires ou les bâtiments des parties contractantes sera accordée pour les mêmes actions punissables ainsi que sur la production des mêmes documents et sous les mêmes restrictions et précautions qui aux termes du traité conclu entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie le 27 Février 1869, règlent l'extradition réciproque.

Prevod.

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogerski in

Njegovo Veličanstvo kralj italijski, želeč po vkupni domembi ustanoviti uvete, po katerimi naj se skozi državno ozemlje ali na ladjah ene stranke pogodnice prevažajo osebe, katere tretja država drugi stranki izroča, imenovala sta si v to pooblaščenca, mamreč:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogerski

Svojega pravega skrivnega svetovalca grofa Gustava Kálnoky de Körös-Patak, viteza Leopoldovega reda, kamernika, ministra cesarske hiše in vnanjih reči, general-majorja itd. in

Njegovo Veličanstvo kralj italijski:

Svojega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra grofa Karla Robilant, velikokrižnika redov Sv. Mavricija in Lazarja in italijške krone, velikokrižnika redov Sv. Štefana, Leopolda in Franciška Jožefa,

katera sta, priobčivši si vzajemno svoji pooblastili in priznavši, da sta dobre in pravšne oblike, dogovorila naslednje člene:

Člen I.

Izročitev s provožnjo skozi državno ozemlje ali na ladjah strank pogodnic pripušča se gledé istih kaznjivih djanj in na pokaz istih listin ter pod istimi utesnili in pridržki, ki so merodavni za vzajemno izročevanje po določilih pogodbe med Avstro-Ogerskim in Italijo dne 27. februarja 1869 sklenjene.

Le transit ne sera pas accordé :

1° si l'individu appartient par sa nationalité à l'Etat requis ;

2° s'il est poursuivi soit pour un délit politique soit pour un fait connexe à un semblable délit ;

3° si par rapport à l'infraction qui a motivé la demande de transit, la prescription de la poursuite criminelle ou de la peine est acquise d'après les lois de l'Etat requis.

Il en sera de même si, du chef de cette infraction ou de quelque autre délit les tribunaux de l'Etat requis sont, d'après les lois du pays, appelés à procéder contre l'inculpé ou bien à exécuter une sentence pénale portée contre lui.

Article II.

Sera accordé de même, sous les restrictions prévues par l'article XV du traité d'extradition du 27 Février 1869 le transit (aller et retour) à travers le territoire ou sur les bâtiments de l'une des parties contractantes, des malfaiteurs détenus dans un troisième Etat et dont la confrontation avec l'inculpé est jugée nécessaire dans une instruction pénale ouverte devant les tribunaux de l'autre partie.

Le transit n'aura pas lieu :

1° si l'individu, dont le transport devra s'effectuer, appartient par sa nationalité à l'Etat requis ;

2° s'il est poursuivi par les tribunaux de l'Etat de transit à moins que le troisième Etat n'ait consenti à l'extrader en son temps à l'Etat requis ;

3° s'il s'agit d'une confrontation dans une cause pénale politique.

Provožnja se ne bode pripuščala :

1. kadar dotični človek po svoji narodnosti pripada zaprošeni državi ;

2. kadar ga preganjajo zaradi političnega pregreška, ali zaradi dejanja, ki je v zvezi s takim pregreškom ;

3. če je po zakonih zaprosene države že zastarel kazensko-pravno pregon ali prisojena kazen v oziru na pregrešek, ki je dal povod prošnji za provožnjo.

Tudi tedaj ne dovoljuje se provožnja, kadar so oblastva zaprosene države po njenih zakonih dolžna kazensko-pravno preganjati dotičnega človeka zaradi pregreška, ki je dal povod prošnji za provožnjo, ali zaradi kakega drugega pregreška, ali pa kazensko obsodbo na njem izvršiti.

Člen II.

Takisto se pod utesnili člena XV pogodbe o izročevanju hudodelnikov od 27. februarja 1889 pripušča provožnja (tje in nazaj) prek državnega ozemlja ali na ladjah ene izmed strank pogodnice gledé hudodelnikov v kaki tretji državi zaprtih tedaj, kadar se spozná za potrebno, soočiti (konfrontirati) jih z okrivljencem (obdolžencem) v kazensko-sodni preiskavi, katera teče na ozemlju druge stranke pogodnice.

Provožnja se ne bode pripuščala :

1. kadar dotični človek kot državljan pripada zaprošeni državi ;

2. če ga preganjajo sodišča te države, čez ozemlje katere bi ga bilo prevažati, razven ko bi tretja država bila privolila o svojem času izročiti ga zaprošeni državi ;

3. kadar gre za soočbo (konfrontacijo) v politični kazenski pravdi.

Article III.

La demande de transit devra toujours être fait par voie diplomatique.

Article IV.

Le transit aura lieu sous l'escorte d'agents pu pays requis. On choisira, autant que possible, la voie la plus courte. Le frais occasionnés par le transport seront à la charge de la partie requérante.

Article V.

La présente Convention additionnelle sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Vienne aussitôt que faire se pourra. Elle sera mise en vigueur dix jours après sa publication dans les formes prescrites par les lois en vigueur dans les territoires des hautes parties contractantes.

Article VI.

La présente Convention aura la même durée que le Traité d'extradition du 27 Février 1869, elle sera censée dénoncée simultanément par le fait de la dénonciation de celui-ci.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait en double expédition à Vienne le 6 Décembre de l'an de grâce mil huit cent quatre-vingt-deux.

(L. S.) **Kálnoky** m. p.

(L. S.) **C. Robilant** m. p.

Člen III.

Prošnja za provožnjo treba je vselej po diplomatičnem poti sprožiti.

Člen IV.

Prevažajo se taki ljudje pod spremstvom opravnikov (agentov) zaprosene države. Izvoljeval se bode kolikor bode moči najkrajši pot. Troške za provožnjo naj nosi preseča država.

Člen V.

Pričujoči dodatni dogovor se pritrdi in pritrdili se čim prej tem bolje na Dunaji izmenjata. V moč pride deset dni po tem ko bode razglašen tako, kakor hočejo zakoni veljajoči v državah visokih strank pogodnic.

Člen VI.

Pričujoči dogovor bode trajal dotle, dokler pogodba o izročevanju hudodelnikov od 27. februvarja 1869, ter bode se štel da je odpovedan ob enem z odpovedjo le-te pogodbe.

V dokaz tega sta obojestranska pooblaščenca pričujoči dogovor podpisala in vsak s svojim grbom podpečatila.

Storjeno v dvojnem izdatku na Dunaji dne 6. decembra v letu Gospodovem 1882.

(L. S.) **Kálnoky** s. r.

(L. S.) **K. Robilant** s. r.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo et Regio appresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die vigesima secunda mensis Maji anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p.,

c. et r. consiliarius aulicus et ministerialis.

Zgornja državna pogodba se razglašuje ter bode veljala za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Na Dunaji, dne 5. junija 1883.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.

113.

Pogodba od 9. februvarja 1883,

o vzajemnem dovoljevanju pravice ubožnih do sodne pripomoči med Avstro-Ogerskim in Italijo.

(Sklenjena na Dunaji dne 9. februvarja 1883. po Njegovem c. in kr. apostolskem Veličanstvu pritrjena dne 22. maja 1883 in v pritrilih izmenjana na Dunaji dne 28. maja 1883.)

**Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;**

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiaro Nostro atque illo Majestatis Suae, Regis Italiae eo fine, ut beneficium auxilii judicialis nationalibus partium contractantium vicissim praebetur, conventio die 9 mensis Februarii 1883 Vindobonae inita et signata est, tenoris sequentis:

Izvornik.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majesté le Roi d'Italie,

désirant, d'un commun accord, conclure une Convention pour assurer réciproquement le bénéfice de l'assistance judiciaire aux nationaux de l'autre Partie contractante ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

le Sieur Gustave Comte Kálnoky de Körös-Patak, Chevalier de l'Ordre Impérial de Léopold, Conseiller intime actuel et Chambellan; Son Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères; Major-Général dans Ses armées etc. et

Sa Majesté le Roi d'Italie:

le Sieur Charles Comte de Robilant, Grand-Croix de l'Ordre des Saints Maurice et Lazare et de la Couronne d'Italie; Grand-Croix des Ordres de Saint-Etienne, de Léopold et de François Joseph; Sen Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire et Lieutenant-Général etc.

lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme sont convenus des articles suivants:

Article 1.

Les Autrichiens et Hongrois en Italie et les Italiens en Autriche et en Hongrie jouiront réciproquement du bénéfice de l'assistance judiciaire comme les nationaux eux-mêmes en se conformant à

Prevod.

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogerski in

Njegovo Veličanstvo kralj italijški,

oba želeč skleniti pogodbo, da bi vzajemno zagotovila svojim državljanom pravno dobroto pravice ubogih do sodne pomoči, sta si za tega delj imenovala za svoja pooblaščenca, namreč:

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogerski:

Svojega pravega skrivnega svetovalca grofa Gustava Kálnoky de Körös-Patak, viteza Leopoldovega reda, kamernika, ministra cesarske hiše in vnanjih reči, general-majorja itd. in

Njegovo Veličanstvo kralj italijški:

Svojega izrednega poslanika in pooblaščenega ministra grofa Karla Robilant, velikokrižnika redov Sv. Mavricija in Lazarja in italijške krone, velikokrižnika redov Sv. Štefana, Leopolda in Franciška Jožefa in general-lajtnanta itd.

katera sta, priobčivši si vzajemno svoji pooblastili in priznavši da sta dobre in pravšne oblike, dogovorila naslednje člene:

Člen 1.

Avstrijski in ogerski državljanji bodo v Italiji in italijanski državljanji bodo v Avstriji in na Ogerskem vzajemno uživali pravno dobroto pravice do sodne pomoči v isti meri kakor lastni

la loi du pays dans lequel l'assistance sera réclamée.

Article 2.

Dans tous les cas le certificat d'indigence doit être délivré à l'étranger qui demande l'assistance par les autorités de sa résidence habituelle.

Si l'étranger ne réside pas dans le pays où la demande est formée le certificat d'indigence sera légalisé gratuitement par l'Agent diplomatique du pays où le certificat doit être produit.

Lorsque l'étranger réside dans le pays où la demande est formée des renseignements pourront, en outre, être pris auprès des autorités de l'Etat auquel il appartient.

Article 3.

Les Autrichiens et Hongrois admis en Italie et les Italiens admis en Autriche ou en Hongrie au bénéfice de l'assistance judiciaire seront dispensés, de plein droit, de tout caution ou dépôt qui, sous quelque dénomination que ce soit, peut être exigé des étrangers plaidant contre les nationaux par la législation de pays où l'action sera introduite.

Article 4.

La présente Convention est conclue pour cinq années à partir du jour de l'échange des ratifications.

Dans le cas où aucune des Hautes Parties contractantes n'aurait notifié, une année avant l'expiration de ce terme, son intention d'en faire cesser les effets la Convention continuera d'être obligatoire encore une année et ainsi de suite d'année en année, à compter du jour où l'une des Parties l'aura dénoncée.

državljeni, ravnajoč se po zakonu tiste dežele, v kateri zahtevajo pravno ali sodno pomoč.

Člen 2.

V vsakem slučaju naj svedočbo uboštva izdajó tujcu, kateri zahteva pomoč, oblastva njegovega navadnega štanovališča.

Ako tujec ne stanuje v deželi, v kateri se zahtev izreče, naj diplomatični zastopnik tiste dežele, v kateri se svedočba uboštva ima predložiti, na njej zastonj poveri podpis.

Kadar tujec stanuje v deželi, v kateri se zahtev izreče, moči je vrhi tega nadaljšnje dopovedi dobiti pri oblastvih te dežele, kateri tujec pripada.

Člen 3.

Avstrijanci in Ogri, katerim se v Italiji, — in Italijani, katerim se v Avstriji ali na Ogerskem dovoli dobrotá sodne pripomoči, so polnopravno oproščeni vsake položnine, katera bi se — pod katerim koli imenom — utegnila po zakonodavstvu dežele, v katerem je bila tožba podana, zahtevati o tujcev, ki se pravdajo z lastnimi državljani.

Člen 4.

Pričujoča pogodba je sklenjena na pet let počenši od dne, katerega ste se izmenjali potrdili.

Ako bi leto dni pred iztečujem tega roka nobena visokih strank pogodnic ne priznanila svoje nameče, storiti konec pravni moči te pogolbe, bode ista veljala še leto dni dalje in tako naprej od leta do leta dotle, dokler je ne bode ena izmed visokih pogodnic drugi leto dni naprej odpovedala.

Elle sera ratifiée aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi le Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait en double expédition a Vienne le 9 février de l'an de grâce mil huit cent quatre-vingt-trois.

(L. S.) **Kálnoky** m. p.

(L. S.) **C. Robilant** m. p.

Ta pogodba se pritrđi brž ko bode mogoče.

V dokaz tega sta dotična pooblaščenca pričujočo pogodbo podpisala in podpečatila.

Storjeno v dvojnem izdatku na Dunaji, dne 9. februvarja leta Gospodovega 1883.

(L. S.) **Kálnoky** s. r.

(L. S.) **K. Robilant** s. r.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisee gratosque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro appresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die vigesima secunda mensis Maji anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes **Kálnoky** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques **Riedl a Riedenau** m. p.,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

S tem se razglašuje zgornja pogodba, v katero ste privolili obe zbornici državnega zbora,

Na Dunaji, dne 6. junija 1883.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.

114.

Dopustno pismo od 5. junija 1883,

za lokomotivne železnice od Črnovic v Novoselico.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,
 apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker so Aleksander baron Petrinó, Henrik Popper, Nikolaj Popper, Nikolaj baron Mustaca, Dr. Stefan Stefanovič in Dr. Jovan pl. Zotta zaprosili, da bi se jim dala dopustitev v delo in rabo lokalne železnice od Črnovic (Zučke) v Novoselico, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovanim prositeljem po postavi o dopuščanju železnice od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) kakor tudi po postavah od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56) in od 26. decembra 1882 (Drž. zak. št. 180) to dopustitev podeliti tako:

§. 1.

Dajemo koncesionarjem pravico narediti in uživati lokomotivno železnico, katera se ima kot lokalna železnica s pravilno medkolesno širino narediti od nekega mesta priv. Levovsko-Črnoviško-Jaške železnice blizu Črnovic (Zučke) na Sadagoro in Bojan v Novoselice.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od štampiljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba vožnje, in za pridobitev zemljišč, za delo in opravo železnice do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štampiljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo predstvenih obligacij, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štampeljskih pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnili vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset let od dne današnjega.

§. 3.

Koncesionarjev dolžnost je delo železnice te precej začeti in v enem letu, od današnjega dne računeč, dokončati, dodelano železnico v občno službo izročiti, ter vožnjo po nji ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bodo držali se zgornjega roka za delo, dolžni so koncesionarji državni upravi dati varnost, položivši petdesettisoč (50.000) goldinarjev kavcije v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovancev novci.

Ako bi ne dostali zgornjega roka, sme se izreči, da je položnina propala.

Ta položnina naj se nazaj dá trideset dni po tem, ko se začne vožnja po koncesionirani železnici.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, priteza se koncesionarjem pravica razlastitve (razvojitve) po določenih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi se imele narediti do posameznih obrtniških zavodov, in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Koncesionarjem se je ob delu in rabi dopuščene ceste držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti železnocestni dopustni zakon od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od 1858 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se vršbe ali vožnje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vožnje v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarjem priteza se pravica, s posebnim odobrenjem državne uprave in pod uveti, ki jih ona postavi, narediti delničarsko družbo, na katere se predejejo pravice in dolžnosti.

Predstvene obligacije se ne smejo izdajati.

Nasproti se dodeljuje koncesionarjem pravica, izdati predstvenih delnic (akcij), ki gledé obrestovanja in razdolžbe uživajo predstvo pred založnimi delnicami, do šestkrat sto tisoč (600.000) goldinarjev največ.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, predno smejo založne delnice vprašati po dividendi, ne sme se odmerjati z več nego pet odstotki.

Vso napravno glavnico treba je odplačati po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in obrazci delnic založnih in predstvenih, ki se izdadó, potrebujejo odobrenja državne uprave.

§. 7.

Transporti vojakov naj bodo po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri priv. Levovsko-Črnoviško-Jaški železnici.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob službenem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in pri-glednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesionarji se zavezujejo, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za vojaške transporte in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških transportih, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih, ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obveljavši dodatni dogovor o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice.

Tako so tudi dolžni pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih in na propis o vojaških transportih po železnicah.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi biti zvršljivo, o čemer pristoji razloka trgovin-skemu ministerstvu.

Koncesionarji se zavezujejo, da se hočejo pri oddajanji služeb v zmislu postave od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit. b) železnocestnega dopustnega zakona izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, štejoč od današnjega dneva, in mine po tem roku.

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja in začetku ter vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^{ga}, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 9.

Koncesionarji imajo dolžnost, delovršbo ali vožnjo po koncesionirani lokalni železnici na temelji vršbene pogodbe, ki potrebuje odobrenja trgovin-

skega ministerstva upravstvu avstrijske glavne železnice Levov-Črnovice-Sučava katere se drži, na prvih dvajset (20) let proizročiti.

Državna uprava si pridržuje pravico, ko bi država gori omenjeno stično, glavno železnico kadar si koli bodi prevzela v državno vršbo ali odkupila, istodobno prevzeti vršbo na koncesijonirani lokalni železnici ter za čas koncesije kar ga še ostane, voditi za račun koncesionarjev, odnosno delničarske družbe, ki bi prišla na njih mesto.

Ali to vršbovodstvo naj se opravlja pod uveti, kakor so dogovorjeni v zgornji vršbeni pogodbi, odnosno pod uveti, kateri koncesionarjem ne bodo neugodnejši, nego so postavljeni v prej omenjeni vršbeni pogodbi.

§. 10.

Državna uprava ima pravico, da more vselej koncesijonirano železnico, ko se dodela in v službo izroči, odkupiti za odškodnino v gotovem, ki jo dá koncesionarjem.

Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki dveh najslabjših let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se izračuni.

Ako bi vendar tako najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine potrebne za obresti po 5% nominalne napravne glavnice, ki jo je dovolila državna uprava, in za nje odplačilo o času, za katerega veljá koncesija — tedaj se ta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo.

To veljá tudi za slučaj, če se železnica odkupi pred preteklim sedmim letom vršbe.

Odškodba naj se po izboru državne uprave dá ali v renti, enaki zgornjemu srednjemu, odnosno minimalnemu donosu, ki naj se koncesionarjem v dobi še ostali koncesije poluletno, 1. januarja in 1. julija vsako leto po dospelji plačuje, ali pa z enkratnim plačilom tistega iznosa, ki je v času odkupnje primeren kapitalni vrednosti računsko najdeni na temelji peto-letnih obresti letnih rent, kar jih do stečaja koncesije za izplačilo dospé.

Zgornja glavica naj se — kakor si državna uprava izbere, — plača ali v gotovini ali pa z državnimi zadolžnicami po ceni na Dunajski borsi, ki so ga imele ta dan pred resničnim plačilom.

Nominalni napravni kapital po cifri je podvreči odobrenju državne uprave.

Ako bi po izteku prvega vršbenega leta bilo treba naprave še drugih novih stavb, ali bi se pomnožile vozne oprave, smejo se dotični troškovi prišteti napravnemu kapitalu, ako je državna uprava privolila v gori omenjene nove stavbe ali v pomnožitev voznih oprav, in če se troškovi ti, kakor veljá, izkažejo.

Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država izplačavši odkupščino, brez drugega odmenila ali vračila, v last in užitek te tukaj koncesijonirane proge z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil če so se katera omislila in zalog materijala, in tako tudi iz napravne

glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov, kolikor le-ti niso uže po svoji namembi z odobrenjem državne uprave celo ali deloma pošli.

§. 11.

Ko mine dopustilo in tisti dan, kadar mine, preide na državo brez vračila neobreménjena svojina in užitek dopuščene železnice, in vse premične in nepremične pritikline, tudi vozilnega parka in zalog materijala, in tako tudi iz napravne glavnice narejenih vršbenih in pričuvnih zalogov, kolikor le-ti niso uže z odobrenjem državne uprave po svoji namembi po polnem ali nekoliko pošli (§. 10).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi železnica (§. 10), ostaja koncesionarjem last rezervnega zalog napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar ima denarjev terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere so sezidali ali si pridobili vsled pooblastila od državne uprave z izrečnim pristavkom, da ne bodo pritiklina železnici.

§. 12.

Državna uprava ima pravico, uvériti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava, po vseh delih nameru primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

V oziru na odkupno pravico pristoječo državni upravi po §. 10, dolžnost je koncesionarjev, pogodbe o delu in dobavi pred sklenitvijo položiti v odobrenje pred državno upravo. Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarjenje, in sosebno po nadzornikih ob koncesionarjevem trošku pošiljanih kakor se ji koli pozdi primerno prigledovati, da se delo izvede po projektu in po pogodbi.

Komisar, katerega postavi državna uprava, tudi sme, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za družbe načelništvo, ter k občnim zborom, in ustavljati vse sklepe in naredbes naspotne zakonom ali družbenim pravilom, oziroma kvarne državni koristi.

Za tu ustanovljeno nadziranje železnocestnega podjetja koncesionarji ne plačujejo v državno blagajno povračila.

Takisto se oni odvezujejo dolžnosti, izrečenih v §. 89 reda železnocestne vožnje od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastonj nabaviti in vzdržavati uradne prostorijs.

§. 13.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, izreči, da je ista ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč koncesionarjem pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, petega dne meseca junija, v letu po odrešeni sveta tisoč osem sto osemdesetem tretjem. Našega cesarjevanja tridesetem petem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.

115.

Ukaz trgovinskega ministerstva od 10. junija 1883.

o poslatvah s poštним povzetjem na Nemško in v neke onstran Nemškega ležeče dežele in od ondod.

Od 1. dne julija meseca 1883 naj obveljajo naslednja določila o poštнем povzetji pri poslatvah na Nemško, Luksemburško in Helgoland, po tem v Belgijo, Dansko, Francijo, Veliko Britanijo in Irsko, Nizozemsko, Norveško, Švedsko in Severno Ameriko ali od ondod, namreč:

I.

Poslatve s povzetjem smejo se do 75 gld. bankovne valute pri vseh službovozne pošte opravljajočih c. kr. in kralj. ogerskih poštah vzprijemati, če so namenjene na Nemško, Luksemburško in v Helgoland, po tem *vice versa* do 150 državnih mark pri poštah nemških, Luksemburških in Helgolandskih, kadar so namenjene na Avstro-Ogersko. V ime troškov za vožnjo in drugih troškov za poslatve iz Nemškega in za Nemškim ležečih dežel smejo se tudi večje vsote povzemati.

Poslatev lahko obstoji v enem kosu, enem ovojku (paketu) z naznanjeno vrednostjo ali brez tega, v navadnem pismu, ali pa tudi v priporočenem ovojku vozno-poštнем. V prometu med Avstro-Ogerskim in Luksemburškim dopušča se poštno povzetje samo pri ovojkih.

Poštni povzetki se na Avstro-Ogerskem vplačujejo in izplačujejo v bankovni valuti, a na Nemškem, Luksemburškem in v Helgolandu v markah.

Valute preračunjajo na vhodu in izhodu poslatev avstrijski izmenjavalni poštni uradi po vsakokratni Dunajski borsni ceni med bankovno valuto in valuto v markah.

II.

Pristojbina (provizija), ki jo je poleg poštнine jemati od poslatve za poštno povzetje, iznaša za vsak goldinar ali del goldinarja avstrijske veljave 2 krajcarja, a najmanj 6 krajcarjev.

To pristojbino je moči najprej plačati ali adresatu preodkazati, da jo on plača, po tem kakor se za poslatev samo pri oddajanji na pošto poštnina plača ali ne plača.

Če se poslatve s poštnim povzetjem nazaj ali za adresatom dalje odpravljajo, ne pobira se vnovič povzetnina.

III.

Za poslatve s poštnim povzetjem na Nemško v Luksemburg in Helgoland uporabljati in popisovati je s poštno-povzetno nakaznico združene poštna spremnice.

IV.

Poslatev s povzetjem sme se izročiti samo, kadar je opravljen (plačan) povzetek, ter se mora zadnji čas sedem dni po dohodu prejemni pošti nazaj poslati, če v tem roku ni bila izkupljena.

To velja tudi za poslatev s povzetjem, ki nosijo na sebi zapisek „*poste restante*“.

Povzetnina se drži poslatve ter jo mora torej oddajatelj plačati, če poslatev nazaj vzame.

V.

Poslatve s povzetjem smejo se tako kakor druge vozno-poštne poslatve v prometu z Nemškim dajati na pošto s tem zahtevom, da naj bodo po ekspresu vročene.

VI.

V drugem veljajo za vzprijemanje in izročevanje poslatev s povzetjem, ki so namenjene na Nemško, Luksemburško in v Helgoland, ali katere prihajajo od onodod, pravila pisana za notranji promet s poštnim povzetjem.

VII.

Počenshi od gori povedanega dne bodo se s posredovanjem nemškega cesarstva odpravljali tudi ovojki povzetni iz Belgije, Danije, Francije, Velike Britanije in Irskega, Nizozemskega, Norvegije, Švedije in Severne Amerike in v te dežele na Avstro-Ogersko in iz Avstro-Ogerskega pod uveti omenjenimi v točkah I do IV, po tem v točki VI.

Gledé poslatev s povzetjem iz imenovanih dežel na Avstro-Ogersko na provozu skozi Nemško bode nemški izmenjavalni poštni urad Avstro-Ogerskemu nasproti izdajal po navadnem povzetno poštno nakaznico k poslatvi, a kot prejemnika povzetne poštna nakaznice navajal nemški vzhodni poštni urad na meji.

V oziru na poslatve s povzetjem iz Avstro-Ogerskega v imenovane dežele na provozu skozi Nemško bodo se povzetne poštna nakaznice pri dotičnih nemških mejno-izhodnih poštnih uradih hranile dotle, dokler jim ne dojde priznanilo, da je v namenišči poslatve bila povzetnina vplačana. Na to se odpravi povzetna poštna nakaznica pošiljavcu poslatve na Avstro-Ogerskem.

VIII.

V poštno-povzetnem prometu s Švicarskim ostane dozdanji postopek.

116.**Postava od 16. junija 1883,**

s katero se dovoljuje dodatni kredit k poglavju: 29 državnega preudarka za leto 1883.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

K poglavju 29 (ministerstvo za poljedelstvo) naslov 4 (organi za nadziranje zemljedelstva) v državnem preudarku za 1883 dodeljuje se 32.000 goldinarjev dodatnega kredita.

Člen II.

Zvršitev te postave je naročena finančnemu ministru in ministru poljedelstva
Na Dunaji, dne 16. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Dunajewski s. r.

117.**Postava od 17. junija 1883,**

o postavljanji obrtnih nadzornikov.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Trgovinskemu ministru se daje oblast, dogovorno z ministrom notranjih reči imenovati obrtnih nadzornikov, kolikor je potrebno, in enega osrednjega obrtnega nadzornika.

§. 2.

Delavnost obrtnega nadzornika obseza praviloma vsa obrtna podjetja enega ali več okrajev ene dežele, in trgovinski minister jo sme vsak čas, znotraj deželnih mej, raztegniti ali skrčiti.

Obrtni nadzorniki podstojé političnemu deželnemu oblastvu, v okoliši katerega jim leži uradno področje.

§. 3.

Izimno sme trgovinski minister kateremu obrtnemu nadzorniku naročiti, da svoje delovanje raztegne na deželo ali kos dežele, ki meji z njegovim uradnim okrajem.

§. 4.

Trgovinskemu ministru biva pridržano, posamične razdelke obrtnosti izločiti (odvzeti) nadzoru obrtnih nadzornikov teh okrajev, v katerih so dotična podjetja, ter podvreči jih nadzoru posebnih obrtnih nadzornikov, katerih delavnost sme razširjena biti na več dežel.

§. 5.

Nasproti gospodarjem delo dajočim in delavcem imajo obrtni nadzorniki to nalogo, da pazijo na izpolnjevanje zakonitih propisov, v oziru:

1. na naprave in naredbe v obrambo življenja in zdravja delavcev, za katere so obrtniki dolžni poskrbeti takó v prostorih, kjer se dela, kakor tudi, kjer delavci stanujejo, če dajo tudi stanišče;
2. na to, kako se uporabljajo delavci, koliko časa se na dan dela, in na obdobje (periodno) prenehanje dela;
3. na to, da se pišejo imeniki delavcev, in da bivajo službeni redi, na plačevanje mezde in na delavske izkaze;
4. na obrtno izučbo mladih pomočnih delavcev.

§. 6.

Obrtni nadzornik naj obrtovnim oblastvom, skrbečim za izpolnjevanje dotičnih določil obrtnega reda, pomaga kot nadzirajoč, poročujoč in svetujoč strokoven organ, in sme se mu tudi naročati, dá pové svoje mnenje gledé prošenj za odobrenje obrtovalnic ali kake premene na uže odobrenih obrtovalnicah, kolikor se dotikajo ozirov na življenje in zdravje delavcev.

§. 7.

Da bode mogel svoje naloge izpolnjevati, naj se obrtni nadzornik, — zaporedoma, pregledujoč obrtna podjetja, njegovemu nadzoru podvržena, po tanje seznanji z razmeri, kateri se njegovega področja dotikajo.

§. 8.

Čim obrtni nadzornik izkaže, da je to, pokazavši obrtniku ali namestniku njegovemu izkaznico, katero izdaje deželni poglavar in ki jo je treba vsako leto obnoviti, dopuščen mu je vstop v vse za delo namenjene prostore in vsa stanišča delavcev vsakega njegovemu nadzoru podvrženega obrtnega podjetja vsegdar, vendar po noči samo ta čas, ko se delo vrši. Obrtnik ali njega namestnik ima pravico spremljati obrtnega nadzornika, podjetje ogledujočega.

Obrtni nadzornik ima oblast, vsako osebo, katera ima delo v obrtnem podjetju, tudi obrtnike ali njih namestnike povsod, kjer se dotičnega podjetja delo vrši, zaslišavati (izpraševati) o rečéh, ki spadajo v njegovo področje, če je potrebno, brez priče, vendar tako, da se s tem kar najmanj mogoče delo moti ali ovira.

Na obrtnega nadzornika zahtev dolžni so obrtniki ali njih namestniki pokazati mu odobrujoče listine, ki se odnašajo na njihove obrtovalnice, in pa dotične črteže ali zriske.

Ako katera v zgornjem imenovanih oseb obrtnemu nadzorniku zabrani vstop v prostorije, ki jih hoče ogledati, zahtevano izjavo odreče ali drugim ne dopustí,

tako izjavo od sebe dati, ako krivo izustilo od sebe dá ali druge nagovarja, da bi krivo izjavo dali, naposled če se obrtnik ali njegov namestnik krati pokazati odobrilne listine, črteže ali zriske, ki se tičejo njegove obrtovalnice, tedaj je dotični človek — kjer ne gre za djanje po občni kazenski postavi kaznovano — kriv prestopka in obrtovno oblastvo pokazni ga po meri propisov obrtnega reda.

§. 9.

Najde li obrtni nadzornik, da se v katerem obrtnem podjetji prav ne izpolnjujejo določila, v njegovo področje sezajoča (§. 5), naj od obrtnika zahteva, da takšne nezakovitosti (nepostavnosti) ali neprilike precej odstrani, in ako bi se kateri branil to storiti, naj podá naznanilo pristojnemu obrtovnemu oblastvu, da se upoti redno uradovanje o tej stvari.

§. 10.

Obrtovna oblastva so dolžna, kar naredé o naznanilu od obrtnega nadzornika po §. 9 prejetem, precej priobčiti obrtnemu nadzorniku, kateremu je prosto, zoper razloke na prvi in drugi stopinji, dokler teče rok utečaja (rekursa) ugovarjati, in tak ugovor ima to moč, da tista reč mora biti v višjo razloko predložena.

§. 11.

Na obrtnega nadzornika predlog pristoji obrtovnemu oblastvu pravica, — kadar se zdi biti zdravje delavcev v nevarnosti vsled načina, kako jih v delo rabijo, ali vsled vršbenega postopka, kateri je v dotični obrtovalnici navaden, — k preiskovanju, ki ga bode potreba o tem, privzeti zdravnike, kemike in druge veščake, ki jih mora obrtnik tedaj plačati, kadar se poistini (pokonstatuje), da res bivajo tiste neprilike, katere je obrtni nadzornik slutil.

§. 12.

Izpolnjujoč svojo nalogo naj si obrtni nadzorniki prizadevajo z dobrotnim prigledom ne samo osebam, katere v obrtu kot pomočni delavci služijo, zagotoviti dobrote zakona, ampak tudi obrtnike v izpolnjevanji tega, kar zakon od njih zahteva, taktno podpirati, med interesi obrtnikov z ene in pomočnih delavcev z druge strani, na podlogi svojih strokovnih znanosti in uradnih izkušenj posredovati takó, da bi bilo za obe strani prav, ter zadobiti si doverje ali zaupanje tako gospodarjev kakor tudi delavcev, po čemer jim bode mogoče, pripomagati k temu, da se med obema vrstama ohranijo dobri odnošaji ali razmeri, in kjer jih ní, da jim se pot odprè.

§. 13.

Obrtnih nadzornikov dolžnost je, o svoji delavnosti in svojih opazbah trgovinskemu ministru po nadstoječem deželnem oblastvu vsako leto podajati obširna poročila, v katerih naj se tudi kake nezgode, ki so delavce svojo službo opravljajoče zadele, in njih vzroki pojasnjujejo in pa predlagajo kake zakonodavstvene in upravne mere ali naredbe, ki bi se jih bilo v korist obrtnosti z ene in delavcev z druge strani poprijeti.

Ta poročila treba je v primerni oceni vsako leto položiti pred državni zbor.

§. 14.

Dokler svoj urad opravljajo, imajo obrtni nadzorniki značaj državnih uradnikov ter so podvrženi službenim propisom, kateri za državne uradnike sploh veljajo.

§. 15.

Za obrtnega nadzornika sme biti imenovan samo kdo tak, ki ima potrebno stopinjo strokovne omike ter zna jezike v dotičnem nadzornem okolišju navadne.

§. 16.

Obrtne nadzornike je treba z uradno prisego zavezati, da naj molčé o vsem, kar zvedó gledé razmerov tičočih se obrtnikovega posla in obrtovanja, sosebno je njihova dolžnost, kot najstrožjo tajno ali skrivnost čuvati, kar jim pride na znanje o tehničnih uredbah, postopkih in kakih posebinah delovršbe, za katere jim obrta podjetniki rekó, da jih je v potaji imeti.

Kdor take skrivne uredbe, postopke in druge posebnosti — dokler je postavljen za obrtnega nadzornika ali po tem, ko izstopi iz tega službenega razmerja, — brezoblastno drugemu komu priobči ali razglasí, ali v svojo korist obrne, zakrivi se, če ne podpade ostrejšim določilom občne kazenske postave, pregreška ter bode z zaporom od treh mesecev do dveh let pokaznjen.

To določilo ne brani uporabljati na-nj tudi disciplinarne propise.

§. 17.

Obrtni nadzornik ne sme obrtnega podjetja, bodi fabrika ali delavnica, ni na svoj račun ali kot namestnik vršiti, ni pri takem podjetju kakor si koli bodi udeležen biti ali kot vršbovodnik, mehanik, delovodnik, inženir itd. služiti.

§. 18.

Obrtni nadzorniki ne smejo za svoje uradne poslove ni od obrtnikov ni od pomočnih delavcev jemati nikakersnega povračila, in njih dolžnost je, ko bi jih kdo teh v goste povabil, ne pristati na vabilo.

§. 19.

Obrtnim nadzornikom ne smejo se izročati naloge njihovemu področju tuje in sosebno naj jih finančna uprava na nobeno stran ne uporablja.

Tudi jim ne pristoji pravica, vpogledovati v obrtnikov poslovne knjige, vršbene izkaze, dopise in kar si enakšnega bodi.

§. 20.

Zvršitev te postave je naročena trgovinskemu ministru in ministru notranjih reči.

Na Dunaji, dne 17. junija 1883.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

118.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 19. junija 1883,****o začetku uradovanja okrajnega sodišča v Mšani dolnji na Gališkem.**

Okrajno sodišče v Mšani dolnji, katero se ima vsled ukaza pravosodnega ministerstva od 23. marcija 1883 (Drž. zak. št. 40) na novo ustanoviti, naj začne svoje uradno poslovanje 1. dne oktobra 1883.

Pražák s. r.**119.****Razglas finančnega ministerstva od 22. junija 1883,****o tem, kako je ustanovljen zemljiškega davka odstotek od čistega donosa po zvršenem pritožbenem postopku.**

Na podlogi člena I, §. 4 postave od 28. marcija 1880 (Drž. zak. št. 34), po tem členov I, II in IV postave od 7. junija 1881 (Drž. zak. št. 49) in z ozirom na dovršbo pritožbenega (reklamacijskega) postopka postavlja se zarad dokončne davkovne odmere odstotek zemljiškega davka za čas od 1. dne januarja 1883 do 31. dne decembra 1895 gledé vseh v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel na $22\frac{7}{10}$ odstotkov čistega donosa, najdenega po sklepih osrednje komisije za uredbo zemljiškega davka.

Dunajewski s. r.